

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2008
(ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ 2Π/2008)
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Κλάδος: **ΠΕ 70 ΔΑΣΚΑΛΩΝ**

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ **ΔΕΥΤΕΡΗ** ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
(**Ειδική Διδακτική** και **Παιδαγωγικά – Γενική Διδακτική**)
Κυριακή 1-2-2009

Ε Ι Δ Ι Κ Η Δ Ι Δ Α Κ Τ Ι Κ Η (συντελεστής βαρύτητας 60%)

Να απαντήσετε στα επόμενα τρία (3) ισοδύναμα **ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ**, καθένα από τα οποία συμμετέχει κατά **20 %** στη διαμόρφωση της βαθμολογίας της δεύτερης θεματικής ενότητας. Για τις απαντήσεις σας να χρησιμοποιήσετε τα ειδικά **ΤΕΤΡΑΔΙΑ** (κάθε ερώτημα να αναπτυχθεί και σε διαφορετικό τετράδιο).

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο (ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ):

- α) Αναφέρετε δραστηριότητες παραγωγής λόγου στην Γ' και στην Δ' Δημοτικού μέσα από τις οποίες θα κατανοήσουν οι μαθητές τη διαφορά μεταξύ επίσημου και ανεπίσημου ύφους (ανάλογα με τον αποδέκτη και το σκοπό του κειμένου).
- β) Να αναφέρετε λόγους για τους οποίους η χρήση λογοτεχνικών κειμένων κρίνεται σημαντική κατά τη διδασκαλία άλλων μαθημάτων.
- Να προτείνετε δραστηριότητες διαθεματικής αξιοποίησης λογοτεχνικού αφηγήματος ιστορικού περιεχομένου που μπορούν να υλοποιήσουν μαθητές της Ε' και της ΣΤ' Δημοτικού στη σχολική τάξη την ώρα του Ανθολογίου Λογοτεχνικών Κειμένων.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο (ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ):

Δύο μαθητές, ξεχωριστά ο ένας από τον άλλο, προσπαθούν να υπολογίσουν το εμβαδόν του ίδιου ορθογωνίου παραλληλογράμμου. Ο κάθε μαθητής μετράει το μήκος των πλευρών του ορθογωνίου και εφαρμόζει τον τύπο που γνωρίζει. Μετά λέει ο ένας στον άλλο το αποτέλεσμα που βρήκε. Ο ένας έχει βρει 6 και ο άλλος 600. Οι δύο μαθητές προσπαθούν να καταλάβουν τι δεν έκαναν σωστά. Ο κάθε μαθητής επιβεβαιώνει από το βιβλίο του τον τύπο του εμβαδού του ορθογωνίου παραλληλογράμμου, επαναλαμβάνει τις πράξεις που έκανε και δεν βρίσκει λάθος. Πού νομίζετε ότι οφείλεται το πρόβλημα που δημιουργήθηκε στους δύο μαθητές και πώς θα τους βοηθούσατε να κατανοήσουν την έννοια της μέτρησης του εμβαδού;

ΕΡΩΤΗΜΑ 3ο (ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ):

Οι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο μάθημα της Ε' και ΣΤ' τάξης «ΦΥΣΙΚΑ – Ερευνώ και Ανακαλύπτω» αξιοποιούν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία την επιστημονική μέθοδο και ως εκπαιδευτική-διδακτική μέθοδο, σχηματοποιώντας την σε λίγα και σαφή βήματα. Προτείνετε την εφαρμογή της μεθόδου σε μια υποθετική εκπαιδευτική διαδικασία διάρκειας δύο ή τριών διδακτικών ωρών, την οποία θα συντονίσετε, με θέμα τα φαινόμενα:

«Διάδοση, Ανάκλαση, Διάχυση και Απορρόφηση του Φωτός»

- α) αναφέροντας τρόπους με τους οποίους ελπίζετε ότι θα προκαλέσετε το ενδιαφέρον των μαθητών σας·
- β) θέτοντας τους στόχους της εκπαιδευτικής διαδικασίας και υποδεικνύοντας τρόπους με τους οποίους οι μαθητές σας θα ενθαρρυνθούν να διατυπώσουν υποθέσεις για τα φαινόμενα ή θα ανιχνεύσετε τις προαντιλήψεις τους (αν υπάρχουν)·
- γ) περιγράφοντας για κάθε φαινόμενο ένα πείραμα με απλά υλικά ή αυτοσχέδιες διατάξεις ή εύκολα ανευρέσιμες μικροσυσκευές ώστε οι μαθητές να ανακαλύψουν τη γνώση και να επιβεβαιώσουν τις σωστές υποθέσεις τους·
- δ) διατυπώνοντας με συντομία τα αναμενόμενα συμπεράσματα των πειραμάτων·
- ε) γενικεύοντας τα συμπεράσματα με την υπόδειξη εφαρμογής τους σε σχετικά φυσικά φαινόμενα ή στη λειτουργία τεχνολογικών προϊόντων.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ – ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ (συντελεστής βαρύτητας 40%)

Να απαντήσετε στις τριάντα δύο (32) ισοδύναμες ερωτήσεις του επόμενου **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ** με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών. Για τις απαντήσεις σας να χρησιμοποιήσετε το ειδικό **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**. Κάθε ερώτηση συμμετέχει κατά **1,25 %** στη διαμόρφωση της βαθμολογίας της δεύτερης θεματικής ενότητας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Η εισαγωγή του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) στο δημοτικό σχολείο συνέβαλε:
 - α) στην αυτονομία της σχολικής μονάδας.
 - β) στην εφαρμογή του σχεδίου εργασίας (της μεθόδου project).
 - γ) στην ολιστική προσέγγιση της σχολικής γνώσης.
 - δ) στην ανάδειξη της σπουδαιότητας της σχολικής διδασκαλίας.
2. Διαπιστώνετε ότι ένα παιδί, ερχόμενο για πρώτη φορά στο δημοτικό σχολείο, αντιμετωπίζει προβλήματα προσαρμογής. Πού νομίζετε ότι οφείλονται κυρίως αυτά τα προβλήματα;
 - α) Στις αυξημένες απαιτήσεις της οικογένειας από τον εκπαιδευτικό.
 - β) Στη μεγάλη απόσταση του σχολείου από τον τόπο κατοικίας.
 - γ) Στις αυξημένες απαιτήσεις του διευθυντή της σχολικής μονάδας από τον εκπαιδευτικό.
 - δ) Στις αυξημένες απαιτήσεις του σχολείου.
3. Υπηρετείτε ως εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε κάποιο μικρό χωριό μιας απομακρυσμένης περιοχής, όπου διαπιστώνετε ότι το γλωσσικό επίπεδο των μαθητών είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα να έχουν δυσκολίες στην παρακολούθηση των μαθημάτων σας. Πώς αντιμετωπίζετε παιδαγωγικά την περίπτωση αυτή σε πρώτη φάση;
 - α) Προτείνω στους γονείς των μαθητών να στείλουν τα παιδιά τους σε φροντιστήριο ή να κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα.
 - β) Προτείνω στους γονείς των μαθητών να βοηθήσουν οι ίδιοι τα παιδιά τους στις εργασίες που τους ανατίθενται για το σπίτι.
 - γ) Δημιουργώ μικρές ομάδες μαθητών και προσφέρομαι να τους κάνω μάθημα εκτός σχολικού ωραρίου.
 - δ) Προτείνω στους γονείς των μαθητών να ζητήσουν βοήθεια για τα παιδιά τους από ένα σχολικό ψυχολόγο.

4. **Η ανάρμοστη συμπεριφορά ενός μαθητή απέναντι σε συμμαθητή του πρέπει να αντιμετωπίζεται από τον εκπαιδευτικό σε πρώτη φάση:**
- α) με συζήτηση ενώπιον όλων των μαθητών της τάξης.
 - β) με κατ' ιδίαν συζήτηση με το μαθητή που εκδηλώνει ανάρμοστη συμπεριφορά.
 - γ) με κατ' ιδίαν συζήτηση με τους γονείς του μαθητή που εκδηλώνει ανάρμοστη συμπεριφορά.
 - δ) με συζήτηση με το διευθυντή και τους συναδέλφους της σχολικής μονάδας.
-
5. **Η αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα άρχισε:**
- α) παράλληλα με τη θεσμοθέτηση του εκπαιδευτικού συστήματος στο νεοελληνικό κράτος.
 - β) με την ίδρυση των παιδαγωγικών ακαδημιών.
 - γ) με την ίδρυση των παιδαγωγικών τμημάτων.
 - δ) με την ίδρυση του θεσμού των επιθεωρητών.
-
6. **Οι ευνοϊκές συνθήκες μάθησης σε μια σχολική τάξη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων διδασκαλίας ενός εκπαιδευτικού. Ποια ενέργεια του εκπαιδευτικού θεωρείτε από παιδαγωγική άποψη σε πρώτη φάση ορθή;**
- α) Τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με το διευθυντή της σχολικής μονάδας.
 - β) Τη συνεργασία του διευθυντή της σχολικής μονάδας με τους γονείς των μαθητών.
 - γ) Τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με το σχολικό σύμβουλο.
 - δ) Τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές.
-
7. **Μία από τις σπουδαιότερες αρχές διδασκαλίας (διδακτικές αρχές) είναι αυτή της:**
- α) διάλεξης.
 - β) εποπτείας.
 - γ) συζήτησης.
 - δ) επίδειξης.
-
8. **Ένας εκπαιδευτικός, για να αποδώσει στο έργο του, θα πρέπει να έχει και την εκτίμηση των μαθητών του. Με ποιον τρόπο μπορεί να την αποκτήσει;**
- α) Με το να επιβραβεύει οποιαδήποτε ενέργεια των μαθητών του.
 - β) Με το να απορρίπτει τις λανθασμένες απόψεις των μαθητών του ασυζητητί.
 - γ) Με το να επιβραβεύει τους γονείς των μαθητών του για την ευπρεπή συμπεριφορά στα παιδιά τους.
 - δ) Με το να επιβραβεύει τους μαθητές που προετοιμάζονται για τα μαθήματά τους.
-
9. **Η συμμετοχή του μαθητή σε μικρή ομάδα εργασίας στο πλαίσιο της σχολικής τάξης κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας χαρακτηρίζεται κυρίως από:**
- α) την ατομική δράση σε βάρος της κοινωνικής μάθησης.
 - β) το βίωμα της ατομικής ύπαρξης.
 - γ) το αίσθημα της ανασφάλειας.
 - δ) το αίσθημα της αντιπαλότητας.
-
10. **Η τιμωρία, ως μέσο επιβολής της πειθαρχίας στη σχολική τάξη, πρέπει να:**
- α) μην επιβάλλεται στους αριστούχους μαθητές.
 - β) μην επιβάλλεται στους πολύ αδύνατους μαθητές.
 - γ) μην επιβάλλεται στους πολύ ευαίσθητους μαθητές.
 - δ) επιβάλλεται σε οποιονδήποτε μαθητή υποπέσει σε παράπτωμα.
-
11. **Ο εκπαιδευτικός, για να συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών του, πρέπει να τους (εξ)ασκεί στο να:**
- α) επιλέγουν τη σωστή απάντηση στις ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής, Εναλλακτικής Απάντησης, Προσαρμογής ή Σύζευξης.
 - β) είναι σε θέση να κάνουν μία εκτενή περίληψη ενός κειμένου.
 - γ) κρατούν λεπτομερείς σημειώσεις από το μάθημα.
 - δ) απομνημονεύουν πολύ γρήγορα ένα σύντομο κείμενο.
-

12. **Ο εκπαιδευτικός στη σύγχρονη εποχή:**
- α) άγεται και φέρεται από τους μαθητές.
 - β) είναι εντολοδόχος των ιθυνόντων της επίσημης εκπαιδευτικής πολιτικής.
 - γ) είναι αναμεταδότης γνώσεων και πληροφοριών.
 - δ) είναι συλλερευνητής των μαθητών.
-
13. **Ποια από τις παρακάτω προτάσεις που αναφέρονται στη διαμόρφωση καλού σχολικού κλίματος στην τάξη είναι από παιδαγωγική άποψη σε πρώτη φάση η ορθή;**
- α) Η επικοινωνία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές της τάξης του στα διαλείμματα.
 - β) Η συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους συναδέλφους και το διευθυντή κάθε φορά που προκύπτει ένα πρόβλημα.
 - γ) Η συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους γονείς των μαθητών στα διαλείμματα.
 - δ) Ο ορισμός των κανόνων λειτουργίας της σχολικής τάξης από κοινού (με τη συμμετοχή εκπαιδευτικού και μαθητών) και η τήρησή τους και από τις δύο πλευρές.
-
14. **Οι κατ' οίκον εργασίες των μαθητών αποτελούν ένα ζήτημα για τους γονείς, τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Αυτό σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει:**
- α) να πείσει τους γονείς πως η ανάθεση κατ' οίκον εργασιών είναι οπωσδήποτε απαραίτητη για τη σχολική μάθηση.
 - β) να πείσει τους γονείς και τους μαθητές πως πρέπει να ανατίθενται κατ' οίκον εργασίες τόσο σε καθημερινή βάση όσο και αδιάλειπτα κατά τη διάρκεια των εορτών και διακοπών, ώστε οι μαθητές να μη χάνουν την επαφή με το σχολείο.
 - γ) να πείσει τους γονείς να βοηθούν τα παιδιά τους στην εκτέλεση των κατ' οίκον εργασιών.
 - δ) να γνωρίζει πως οι κατ' οίκον εργασίες δεν αποτελούν βασικό κριτήριο αξιολόγησης των μαθητών.
-
15. **Στη σχολική τάξη στην οποία διδάσκετε παρατηρείται στην αρχή του σχολικού έτους κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των διδασκαλιών σας το φαινόμενο ένας μαθητής να ασκεί λεκτική και φυσική βία σε συμμαθητές του. Πώς αντιμετωπίζετε σε πρώτη φάση την περίπτωση αυτή;**
- α) Προτείνω να αλλάξει ο μαθητής τμήμα.
 - β) Προτείνω να εξεταστεί η περίπτωση αυτή από το Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), πρώην Κέντρο Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ).
 - γ) Προτείνω στο διευθυντή της σχολικής μονάδας να έχουμε μία από κοινού συνάντηση με το σχολικό σύμβουλο, ώστε να συζητήσουμε διεξοδικά την περίπτωση αυτή.
 - δ) Προτείνω στο διευθυντή της σχολικής μονάδας να έχουμε μία συνάντηση με το σύλλογο διδασκόντων και να συζητήσουμε την περίπτωση αυτή.
-
16. **Σύμφωνα με τη θεωρία του Jean Piaget (Πιαζέ), στα διάφορα στάδια της γνωστικής ανάπτυξης του παιδιού:**
- α) ο ρόλος του παιδιού είναι παθητικός, περιορίζεται δηλαδή στην αντίδραση σε ερεθίσματα.
 - β) είναι δυνατόν να υπερπηδηθούν ή να παραλειφθούν επιμέρους στάδια της αναπτυξιακής ακολουθίας λόγω του διαφορετικού ρυθμού ανάπτυξης κάθε παιδιού.
 - γ) τα διαδοχικά στάδια διαφέρουν μεταξύ τους από ποιοτική άποψη.
 - δ) ο χρόνος μετάβασης από το ένα στάδιο στο άλλο είναι ίδιος για όλα τα παιδιά.
-
17. **Το πραγματικό επίπεδο της νοητικής ανάπτυξης του παιδιού σύμφωνα με τον Lev Vygotsky (Βιγκότσκι):**
- α) καθορίζει λειτουργίες που έχουν ήδη ωριμάσει, δηλαδή τα τελικά προϊόντα της νοητικής ανάπτυξης.
 - β) καθορίζει εκείνες τις λειτουργίες που δεν έχουν ωριμάσει ακόμη, αλλά βρίσκονται στη διαδικασία της ωρίμανσης.
 - γ) χαρακτηρίζει τη νοητική ανάπτυξη προοπτικά και όχι αναδρομικά.
 - δ) καθορίζει την απόσταση μεταξύ της πραγματικής και της δυναμικής ανάπτυξης.
-

18. Η διδακτική ικανότητα του εκπαιδευτικού, ανεξάρτητα από σχολική βαθμίδα και ειδικότητα, ασκεί θετική επίδραση κυρίως:

- α) στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του μαθητή.
- β) στην πρακτική αντιμετώπιση ζητημάτων της καθημερινής σχολικής ζωής.
- γ) στην αντιμετώπιση προβλημάτων που έχουν οι μαθητές στο οικογενειακό τους περιβάλλον.
- δ) στη μεθόδευση της διδασκαλίας του.

Στη σχολική διδασκαλία και μάθηση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο διάφορες θεωρίες μάθησης. Δύο από αυτές είναι η θεωρία της κλασικής εξάρτησης και η κοινωνιογνωστική θεωρία. Ποιος από τους αναφερόμενους στις επόμενες δύο ερωτήσεις (19 και 20) εκπροσωπεί την αντίστοιχη θεωρία;

19. Εκπρόσωπος της θεωρίας της κλασικής εξάρτησης είναι ο:

- α) E. L. Thorndike.
- β) I. Pavlov.
- γ) W. Köhler.
- δ) B. F. Skinner.

20. Εκπρόσωπος της κοινωνιογνωστικής θεωρίας μάθησης είναι ο:

- α) J. Watson.
- β) E. R. Guthrie.
- γ) A. Bandura.
- δ) W. Köhler.

Είναι κοινή παραδοχή ότι οι περισσότεροι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ανασφαλείς στην άσκηση του εκπαιδευτικού τους έργου. Ποια από τις παρακάτω απόψεις που καταγράφονται στις επόμενες δύο ερωτήσεις (21 και 22) σχετικά με τους λόγους και τις προτάσεις υπερνίκησης της ανασφάλειας των νεοδιοριζομένων είναι η ορθή;

21. Η ανασφάλεια των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών οφείλεται:

- α) στο ότι δεν έχουν καταρτισθεί επαρκώς κατά τη διάρκεια της βασικής τους εκπαίδευσης.
- β) στο ότι εμποδίζονται από την πολιτεία να διδάξουν όπως αυτοί θέλουν.
- γ) στο ότι φοβούνται το διευθυντή της σχολικής μονάδας.
- δ) στο ότι δεν προσφέρονται προγράμματα εισαγωγικής επιμόρφωσης.

22. Πώς μπορεί να ξεπεραστεί η ανασφάλεια αυτή των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών;

- α) με την κατάρνηση κάθε μορφής ελέγχου του έργου των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών.
- β) με την απλή υπενθύμιση από το διευθυντή της σχολικής μονάδας ότι «κάθε αρχή και δύσκολη».
- γ) με την αποφυγή από την πλευρά του σχολικού συμβούλου να επισκέπτεται συχνά τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς κατά τη διεξαγωγή των διδασκαλιών τους.
- δ) με την παρακολούθηση κατάλληλων επιμορφωτικών προγραμμάτων

Η απειθαρχία των μαθητών είναι ένα σύνηθες φαινόμενο στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ποια άποψη για τον τρόπο πρόληψης και αντιμετώπισης από αυτές που αναφέρονται στις επόμενες δύο ερωτήσεις (23 και 24) είναι σε πρώτη φάση από παιδαγωγική σκοπιά η ορθή;

23. Ο σωστός τρόπος πρόληψης της απειθαρχίας των μαθητών στο σχολείο συνίσταται:

- α) στην αποδοχή του μαθητή από το σχολείο.
- β) στην αποδοχή του μαθητή από την οικογένεια.
- γ) στη συζήτηση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τον απειθαρχο μαθητή ενώπιον των συμμαθητών του.
- δ) στη διακοπή του μαθήματος από τους εκπαιδευτικούς κάθε φορά που προκύπτει μια περίπτωση απειθαρχίας συμπεριφοράς και συζήτηση με τους μαθητές.

24. **Ο σωστός τρόπος αντιμετώπισης της ανάρμοστης συμπεριφοράς των μαθητών συνίσταται:**
- α) στην άμεση διακοπή της διδασκαλίας και στην τιμωρία των μαθητών που εκδηλώνουν ανάρμοστη συμπεριφορά.
 - β) στην άμεση επίπληξη και στην τιμωρία όλων των μαθητών της τάξης.
 - γ) στην επιεική βαθμολόγηση των απείθαρχων μαθητών από τους εκπαιδευτικούς.
 - δ) στην αλλαγή συμπεριφοράς των εκπαιδευτικών.
-
25. **Η μαθητοκεντρική προσέγγιση της σχολικής διδασκαλίας συνδέεται κυρίως με:**
- α) τις συμπεριφοριστικές μαθησιακές θεωρίες.
 - β) το βαθμό αποκέντρωσης του εκπαιδευτικού συστήματος.
 - γ) τις αντιλήψεις του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων.
 - δ) το κονστрукτιβιστικό μοντέλο μάθησης.
-
26. **Σύμφωνα με τον Jerome Bruner (Μπρούνερ), η δομή κάθε σχολικού γνωστικού αντικειμένου/μαθήματος:**
- α) αναφέρεται στα ιδεολογικά και κοινωνικοποιητικά χαρακτηριστικά του γνωστικού αντικειμένου.
 - β) σχετίζεται με τη δομή του αναλυτικού προγράμματος.
 - γ) σχετίζεται με το σχολικό κλίμα της τάξης.
 - δ) αναφέρεται στις βασικές έννοιες και στις σχέσεις που διέπουν κάθε επιστημονική περιοχή.
-
27. **Σύμφωνα με αποτελέσματα ερευνών, η σχολική αποτυχία των μαθητών (όχι των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες) οφείλεται:**
- α) αποκλειστικά σε γενετικούς παράγοντες και σε προβλήματα ατομικής παθολογίας.
 - β) σε αρνητικές μόνο επιρροές στο πλαίσιο της «πυρηνικής» οικογένειας.
 - γ) στο μικρό αριθμό μαθητών της τάξης.
 - δ) σε κοινωνικούς και πολιτισμικούς παράγοντες.
-
28. **Οι συγκρουσιακές καταστάσεις μεταξύ των μαθητών στο σχολείο:**
- α) πρέπει να θεωρούνται ως μία πτυχή της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και ως ευκαιρία για μάθηση.
 - β) πρέπει να αγνοούνται με την προσδοκία ότι θα εκτονωθούν.
 - γ) πρέπει να καταστέλλονται στη γένεσή τους με τη συγκρότηση μόνιμων διαμεσολαβητικών μηχανισμών.
 - δ) πρέπει να αντιμετωπίζονται με μεγάλη ανοχή από τους εκπαιδευτικούς.
-
29. **Στην επαγωγική μέθοδο διδασκαλίας ξεκινά και καταλήγει κανείς:**
- α) από το ειδικό στο γενικό.
 - β) από το γενικό στο ειδικό.
 - γ) από το αφηρημένο στο συγκεκριμένο.
 - δ) από το συνολικό στο επιμέρους.
-
30. **Είναι κοινή παραδοχή ότι ο εκπαιδευτικός αποτελεί για τους μαθητές πρότυπο προς μίμηση. Τι σημαίνει αυτό για έναν εκπαιδευτικό;**
- α) Ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να δείξει/διδάξει στους μαθητές όχι εκείνα που πρέπει να ακολουθήσουν, αλλά εκείνα που πρέπει να αποφύγουν.
 - β) Ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να κάνει ό,τι του προτείνουν οι γονείς των μαθητών.
 - γ) Ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να κάνει ό,τι του προτείνει η Πολιτεία.
 - δ) Ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να εφαρμόζει στην πράξη τις αξίες, τις αρχές και τους κανόνες που διδάσκει στα μαθήματά του.
-
31. **Σύμφωνα με τον Comenius (Κομένιο), η διδασκαλία αποτελείται από τα εξής στάδια:**
- α) Μνήμη, Νόηση, Χρήση.
 - β) Σαφήνεια, Σύνδεση, Σύστημα, Μέθοδος.
 - γ) Ανάλυση, Σύνθεση, Σύνδεση, Σύστημα, Μέθοδος.
 - δ) Προετοιμασία, Παρουσίαση, Σύνδεση, Περίληψη, Εφαρμογή.
-

32. Η φυσική μάθηση είναι μια διαδικασία:

- α) σύνθετη.
 - β) προγραμματισμένη.
 - γ) αυθόρμητη.
 - δ) πολύπλοκη.
-